

109538
reg

Gir ikke krigspensjon til jøder

Sosialminister Hill-Marta Solberg vil ikke gi krigspensjon for jødene som fikk komme til Norge i 1947. De var ikke nordmenn under krigen.

HALVOR HEGTUN

- En eventuell endring av krigsskadepensjonene nå vel 50 år etter krigen, vil medføre betydelige problemer og være vanskelige å praktisere. Det vil oppstå bevissspørsmål som nærmest vil være umulig å få avklart nå så lenge etter krigen.

- Et annet forhold er likhetshensyn til de mange som har falt fra og deres etterlatte, sa statsråden i

Stortingets spørretime i går.

Det var fridemokraten Roy N. Wetterstad som tok spørsmålet opp med sosialministeren på bakgrunn av et nyhetsoppslag i Aftenposten i uken som gikk: Jøder som overlevde Hitlers konsentrasjonsleirer - og som ble hentet til Norge fra leirer for «displaced persons» i Tyskland og andre land - har ikke fått rett til krigspensjon med den begrunnelse at de ikke var nordmenn under krigen. Det dreier seg i dag om en gruppe på mellom 40 og 50 mennesker.

- Jeg er selvfølgelig helt enig i at jødenes situasjon var helt spesiell. Men en endring av lovgivningen måtte nødvendigvis innbefatte flere grupper. Norge mottok jo også andre grupper etter krigen, eksempelvis en del sigøynere, sa sosialministeren.

Hill-Marta Solberg erkjente at det kunne gis dispensasjon fra kravet til norsk statsborgerskap. Man har tidligere gjort det for bl.a. utenlandske statsborgere på norske skip, og for jugoslaver fanger som ble skadet under tvangsarbeidet med den såkalte blodveien i Norge under krigen. Derimot faller alle grupper utenlandske statsborgere, som først fikk sin tilknytning til Norge etter krigen, utenfor våre krigspensjonsloves.

Wetterstad uttrykte sin skuffelse over «den byråkratiske og tungvinte håndteringen» Hill-Marta Solberg la opp til. Regjeringen burde ha en moralsk plikt til å skjære igjennom og tildele krigspensjon til de fåtallige menneskene saken dreier seg om, mente Wetterstad.

Se også side 18

Erstatning til norske jøder

«Stortinget bør handle raskt og tilby en rund sum i erstatning for verdiene som ble tatt fra de norske jødene under krigen», uttaler forfatteren Kristian Ottosen i Aftenposten 29.1.1996.

Saken om manglende erstatning har fått omfattende dekning i norsk presse den senere tid. Mange er forundret og sterkt kritiske til at saken ikke er ryddet opp i for mange år siden.

Forholdet forundrer meg overhodet ikke. Den norske stat behandler krigsseilerne på lignende måte etter krigen. I boken «Frigjøringen» skriver Jens Chr. Hauge: «Det har kanskje vært en tendens til å undervurdere den innsats som ble gjort av Ute-Norge i krigens år.» Ordet kanskje er en hån mot krigsseilerne. Staten viste ingen forståelse etter krigen. Dette faktum la også grunnlaget for statens trakassering, mobbing av og manglende utbetalinger til krigsseilerne etter krigen. Hauge var en del av regimet «staten».

Vedvørende jødene oppgjør er jeg helt enig med Ottosen, men jeg vil gå noe lenger. Hold byråkratiske petimetre langt unna saken. Spør alle involverte hva de føler de tapte materielt (jeg understreker materielt), og betal ut. Ja, Gro Harlem Brundtland bør skrive et brev og beklage, vedlegge en av Sigbjørn Johnsen signert sjekk og be berørte mennesker om å påføre ønsket beløp.

SVEIN CARL SIVERTSEN,
Stavanger